

Isumaginninnermut tunngasut

**Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik
ikiorsiissutinik pisartut: 2009 - 2015**

Imarisai

Aallaqqaasiut.....Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Piffissami 2009-mit 2015-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutininik pisartut Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Inatsit tunngaviusoq.....Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Nalunaarsuutit tunngaviusut – aammalu suliarineri Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Periaaseq.....Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Aallaqqaasiut

Saqqummersitami matumani utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik pisortanit ikiorsiissutinik pisartut aammalu tunniunneqartut amerlassusaat nassuiarneqarput.

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutit pingaarnertut sammineqartut

Saqqummersitami utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutit suliffeqanngikkallarnermi aammalu suliffeqannginnermi ikiorsiissutaasartut sammineqarput. Ikiorsiissutit tunniunneqartarput suliffissaaleqinnermi, napparsimanermi allamilluunniit peqquteqarluni isertitaqarunnaarnermi. Ataani pineqartut ikiorsiissutit saqqummersitami uani sammineqartut tassaapput:

- Pisortanit ikiorsiissutit
- Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit; suliffeqannginnermi, angerlartitaanermi aammalu napparsimanermi
- Ernereernermi ullormusiat il.il.

Saqqummersitap ilusilersornera

Saqqummersitap utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaannik aammalu tunniunneqartut amerlassusaannik sumilu najugaqartuunerinik (Imm. 2) aallaqqaaserneqarpoq.

Isertitaqarunnaarsimanermit ikiorsiissutaasartut assigiinngitsut arlaqarput. Inatsit tunngavisoq aammalu ikiorsiissuteqarnissamat aalajangiinnermi tunngaviit ikiorsiissutillu suuneri immikkoortut pingajuanni nassuiarneqarput.

Naatsorsuutit kommunit naatsorsuuseriviinit tunngaviusunit pilersitaapput. Naggasiullugulu naatsorsuutit tunngaviusut, suliarineri periaaserlu atorneqartoq immikkoortut sisamaanni tallimaannilu nassuiarneqarput.

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutit ikiorsiissutit piffissami 2009-mit 2015 ilanngullugu saqqummiunneqarput.

Naatsorsuutinit allanit allaanerussut

Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaa kingulleq ”Isumaginninnermi ikiorsiissutinik pisartut 20xx” 2013-imeersuuvoq. Kisitsisillu 2015-imeersut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani isumaginninnermut tunngasut ataanni taamaallaat aaneqarsinnaallutik. Saqqummersitamut uunga sanilliullugu utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut aammalu tunniunneqartut amerlassusaannut naatsorsuutini saqqummersitat taakku marluk nikingasinnaapput. Allaanerussut immikkoortut tallimaanni takuneqarsinnaapput.

Kisitsisaataasivimmi

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut . 3

Kisitsisaataasivimmi kisitsisinik nammineq toqqakkanik aallertoqarsinnaavoq uuttuutit soorlu kommuni, najugaq, ikiorsiissutit suuneri, ukiut, suaassuseq, ukioq naatsorsueriaatsillu (ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat imaluunniit tunniunneqartut amerlassusaat) malillugit katiternerisigut.

Piffissami 2009-mit 2015-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut

2015-imi inuit 7.111-t pisortanit ikiorserneqarsimapput, 3.099-it suliffeqanngikkallarnermi aammalu 1025-t ernereermermi ullormusianik il.il. ikiorserneqarsimallutik. Ikiorsiissutinik pisartut takussutissaq 1. malillugu 132,6 mio.kr.-nik, 40,5 mio.kr.-nik aammalu 33,5 mio.kr.-nik ikiorserneqarsimapput.

2013-imi pisortarnit ikiorserneqarsimasut inuit 8.008-llutik amerlanersaapput; 2009-milu 7.052-iullutik ikinnerpaasimallutik. Ikiorsiissutigineqarsimasut amerlassusiisa takutippaat ikiorsiissutaasimasut annerpaat 162,4 mio.kr.-t 2014-imi ikiorsiissutigineqarsimasut, 2009-milu 104,3-ullutik minnerpaasimallutik.

Piffissami 2009-mit 2015-imut suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartut inuit 3.073-it 2014-imi ikinnerpaasimapput 2009-milu 3.465-iullutik amerlanerpaasimallutik

Inuit 1.000 missaanniittut piffissami 2009-mit 2014-imut ernereermermi ullormusianik il.il. pisartagaqarsimapput.

Kisitsisini paasisutissani ikiorsiissutinik pisartutut naatsorsorneqarpoq pineqartup kommunit naatsorsuuserivinni ukiumi naatsorsuiffiusumi inuup normuani ikiorsiissutip tunniunneqartup annertussusaa takuneqarsinnaappat. Pisortanit ikiorsiissutinik pisartunut killiliinermi piunasaqaataavoq ukiup ingerlanerani 500 kr.-nik qummullu ikiorserneqarsimanissaq. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinut aammalu ernereermermi ullormusianut il.il. 1000kr. qummullu killigitinneqarpoq.

Takussutissaq 1. 2009-mit 2015-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat aammalu tunniunneqartut amerlassusaat

	Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	Suliffeqanngik- kallarnermi ikiorsiissutit katillugit	Ernereermermi ullormusiat il.il.	Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	Suliffeqanngik- kallarnermi ikiorsiissutit katillugit	Ernereermermi ullormusiat il.il.
	Amerlassusaat			Aningaasat amerlassusaat (1.000 kr.)		
2009	7.052	3.465	1.106	104.317	41.227	34.349
2010	7.491	3.234	1.127	116.096	38.665	34.175
2011	7.838	3.406	1.048	128.345	45.872	33.232
2012	7.980	3.163	992	139.793	41.185	30.889
2013	8.008	3.094	1.032	151.777	39.713	31.575
2014	7.889	3.073	991	162.366	42.012	32.453
2015	7.111	3.099	1.025	132.574	40.546	33.477

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/SOD004> aammalu <http://bank.stat.gl/SOD006>

Takussutissaq 2.-mi ersarinnerusumik takutinneqarput piffissami 2009-mit 2015-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut.

Inuit 6.356-it aammalu 7.338-it akornanniittut pisortanit pilersuineranut aningaasartuutinullu aalajangersimasunut ikiorsiissutinik akileraarusigassanik ikiorserneqarsimapput. Piffissami pineqartumi katillugit 89,6 mio.kr.-nik aammalu 144,0 mio.kr.-nik annertussuseqartunik ikiorserneqarsimallutik. Akileraarusigassaannngitsunik pisortanit ikiorserneqarsimasut 2011-mi ikinnerpaasimapput, 2010-milu 1.039-t 1.381-illu akornanniillutik amerlanerpaasimallutik.

Suliffeqanngikkallarnermilu ikiorsiissutini suliffeqannginnermi ikiorsiissutinik pisartut amerlanerpaapput, piffissamilu 2009-mit 2015-imut ukiumut inuit 1.600-2.400-t ikiorserneqarsimallutik.

Takussutissaq 2. Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat, ikiorsiissutit suuneri aammalu tunniunneqartut amerlassusaat malillugit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Amerlassusaat							Aningaasat amerlassusaat (1.000 kr.)						
Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	7.052	7.491	7.838	7.980	8.008	7.889	7.111	104.317	116.096	128.345	139.793	151.777	162.366	132.574
Pisortanit ikiorsiissutit, akileraarusigassat katillugit	6.685	7.148	7.591	7.747	7.782	7.665	6.914	96.026	108.469	123.799	135.400	144.879	154.862	126.210
- taakkunannga pilertortumik ikiorsiissutit (akileraarusigassat)	1.029	1.076	1.277	1.292	1.392	1.378	1.207	4.667	5.781	7.727	8.940	9.246	10.104	9.743
- taakkunannga pilersuineranut aningaasartuutinullu aalajangersimasunut ikiorsiissutit (akileraarusigassat)	6.356	6.787	7.149	7.328	7.338	7.218	6.537	89.623	101.817	115.399	125.671	134.758	143.952	115.874
- taakkunannga nammineq pisuussummik pissaaleqinnermi ikiorsiissutit (akileraarusigassat)	370	354	250	321	248	290	239	1.501	566	359	460	541	443	204
Pisortanit ikiorsiissutit, akileraarusigassaannngitsut katillugit	1.362	1.381	1.039	1.048	1.289	1.277	1.085	8.291	7.626	4.546	4.393	6.898	7.504	6.364
	Amerlassusaat							Aningaasat amerlassusaat (1.000 kr.)						
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit katillugit	3.465	3.234	3.406	3.163	3.094	3.073	3.099	41.227	38.665	45.872	41.185	39.713	42.012	40.546
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, suliffeqannginnerneq	2.395	2.093	2.192	1.989	1.608	1.728	1.670	27.853	24.852	29.360	26.195	20.682	25.925	23.098
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, angerlartitaaneq	220	203	481	502	740	602	649	2.157	2.278	4.419	4.783	7.701	6.058	6.526
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, napparsimaneq	1.479	1.395	1.410	1.249	1.260	1.131	1.177	11.217	11.534	12.094	10.207	11.330	10.029	10.922
Ernereermermi ullormusiat il.il.	1.106	1.127	1.048	992	1.032	991	1.025	34.349	34.175	33.232	30.889	31.575	32.453	33.477

Malugiuk.: Pisortanit ikiorsiissutit 'Napparsimasunut kaasarfimmiut' akileraarusigassaasut immikkut ikiorsiissutitut allaqqanngimmata, kisiannili pisortanit ikiorsiissutini tamakkiisuni ilaallutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/SOD004> aammalu <http://bank.stat.gl/SOD006>

Takussutissaq 3.-mi pisortanit ikiorsiissutinik pisartut ukiuinut agguaanneqarsimasut takuneqarsinnaapput. Pisortanit ikiorsiissutinik pisartut 18-it 29-llu akornanni ukiullit amerlanersaallutik piffissami 2009-mit 2015-imut agguaqatigiissinnerat procentinngorlugit 34-nik 37-nillu

annertussuseqarput. 40-t aammalu 49-t akornanni ukiullit amerlanerpaanut tulliuullutik inissisimapput.

Takussutissaq 3. Pisortanit ikiorsiissutinik pisartut, ukiuinut agguaallugit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Katillugit	7.052	7.491	7.838	7.980	8.008	7.889	7.111
-17-inik ukiullit	84	60	79	69	70	66	32
18-29-nik ukiullit	2.397	2.714	2.834	2.925	2.847	2.845	2.561
30-39-nik ukiullit	1.357	1.382	1.440	1.468	1.550	1.547	1.446
40-49-nik ukiullit	1.965	1.963	1.947	1.889	1.817	1.634	1.374
50-64-inik ukiullit	1.201	1.311	1.454	1.545	1.640	1.720	1.634
65-inik ukiullit							
qummullu	48	61	84	84	84	77	64
	Andel, pct						
-17-inik ukiullit	1	1	1	1	1	1	1
18-29-nik ukiullit	34	36	36	37	36	36	36
30-39-nik ukiullit	19	18	18	18	19	20	20
40-49-nik ukiullit	28	26	25	24	23	21	19
50-64-inik ukiullit	17	18	19	19	20	22	23
65-inik ukiullit							
qummullu	1	1	1	1	1	1	1

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/SOD004>

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartut ukiuinut agguaannerisa takutippaat 40-49-nik ukiullit aammalu 50-64-inik ukiullit takussutissaq 4. malillugu amerlanerpaasut. Ikiorserneqartartut 60 procentii ukiut agguaannerini taakkunani inissisimapput.

Ernereermermi ullormusianik il.il pisartut amerlassusaanni amerlanerpaat 18-29-nik ukioqarput. Ernereermermi ullormusianik il.il pisartuni takussutissaq 5 malillugu taakku 66 aammalu 69 procentinik annertutigipput.

Takussutissaq 4. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat, ukiuinut agguaallugit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Katillugit	3.465	3.234	3.406	3.163	3.094	3.073	3.099
-17-inik ukiullit	..	-	-	..	-	-	-
18-29-nik ukiullit	829	668	734	740	672	634	667
30-39-nik ukiullit	637	591	604	556	550	571	550
40-49-nik ukiullit	1.169	1.098	1.060	925	871	802	761
50-64-inik ukiullit	822	866	981	913	982	1.047	1.089
65-inik ukiullit							
qummullu	6	11	27	28	19	19	32
	Agguaqatigiissinera procentinngorlugu						
-17-inik ukiullit	24	21	22	23	22	21	22
18-29-nik ukiullit	18	18	18	18	18	19	18
30-39-nik ukiullit	34	34	31	29	28	26	25
40-49-nik ukiullit	24	27	29	29	32	34	35

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut . 7

50-64-inik ukiullit	-	-	1	1	1	1	1
65-inik ukiullit qummullu	-	-	1	1	1	1	1

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/SOD006>

Takussutissaq 5. Ernereermermi ullormusianik il.il. pisartut amerlassusaat, ukiuinut agguaallugit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Katillugit	1.106	1.127	1.048	992	1.032	991	1.025
- 17-inik ukiullit	17	15	10	6	7	..	..
18-29-nik ukiullit	738	777	711	660	694	677	676
30-39-nik ukiullit	291	263	274	264	276	262	290
40-49-nik ukiullit	57	70	47	55	49	46	48
50-64-inik ukiullit	..	..	6	7	6	..	6
65-inik ukiullit qummullu	-	-	-	-	-	-	-
	Andel, pct.						
-17-inik ukiullit	2	1	1	1	1	..	..
18-29-nik ukiullit	67	69	68	67	67	68	66
30-39-nik ukiullit	26	23	26	27	27	26	28
40-49-nik ukiullit	5	6	4	6	5	5	5
50-64-inik ukiullit	..	..	1	1	1	..	1
65-inik ukiullit qummullu	-	-	-	-	-	-	-

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/SOD006>

Piffissami 2009-mit 2015-imut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut kommuninut agguaanneri

Pisortanit ikiorsiissutinik pisartut Sermersuup aammalu Qaasuitsup Kommunianinngaanerput, Kalaallit Nunaanni kommunini inuttunerpaaninngaanerlutik. Tunniunneqartut amerlassusaannut naleqqiullugit kommunit taakku marluk aamma qaffasinnerpaapput.

Piffissami 2009-mit 2015-imut Qaasuitsup Kommunianinngaanerpaanik suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartoqarsimavoq. Piffissami kommunimi pisartagallit kommuninut allanut naleqqiullugit marloriaammik pingasoriaammillu amerlanerusimapput. Piffissamittaaq tunniunneqartut kommunimi amerlanerpaasimapput.

Ernereermermi ullormusianik il.il. pisartut Sermersuup aammalu Qaasuitsup Kommunianinngaanerput. Piffissami 2009-mit 2015-imut pisartagaqartut tamakkerlutik amerlassusaat aammalu tunniunneqartut amerlassusiisa pingajorarterutaat taakkunani kommunini marlunninngaanerput.

Takussutissaq 6. Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaat, kommuninut agguaallugit

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Amerlassusaat							Aningaasat amerlassusaat (1.000 kr.)						
	Pisortanit ikiorsiissutit katillugit													
Nuna tamakkerlugu	7.052	7.491	7.838	7.980	8.008	7.889	7.111	104.317	116.096	128.345	139.793	151.777	162.366	132.574
Kommune Kujalleq	1.204	1.231	1.222	1.218	1.204	1.203	1.120	15.134	18.240	17.396	19.313	20.577	21.077	20.311
Kommuneqarfik Sermersooq	2.342	2.562	2.604	2.739	2.804	2.867	2.483	45.743	50.392	56.627	62.472	69.759	74.920	54.983
Qeqqata Kommunια	977	1.058	1.060	1.060	1.093	1.082	1.043	13.141	15.342	15.502	17.726	19.286	21.283	19.943
Qaasuitsup Kommunια	2.529	2.640	2.952	2.963	2.907	2.737	2.465	30.299	32.122	38.821	40.282	42.156	45.086	37.337
	Suliffeqanngikkallarnemi ikiorsiissutit katillugit													
Nuna tamakkerlugu	3.465	3.234	3.406	3.163	3.094	3.073	3.099	41.227	38.665	45.872	41.185	39.713	42.012	40.546
Kommune Kujalleq	487	445	415	384	435	474	494	7.692	6.639	6.278	6.047	6.616	7.648	8.597
Kommuneqarfik Sermersooq	625	713	775	799	846	773	726	7.086	8.023	10.032	9.633	10.745	11.334	10.672
Qeqqata Kommunια	749	698	650	582	575	559	592	8.480	8.408	9.580	6.141	7.382	6.553	6.784
Qaasuitsup Kommunια	1.604	1.378	1.566	1.398	1.238	1.267	1.287	17.968	15.595	19.982	19.364	14.970	16.478	14.492
	Ernereernemi ullormusiat il.il.													
Nuna tamakkerlugu	1.106	1.127	1.048	992	1.032	991	1.025	34.349	34.175	33.232	30.889	31.575	32.453	33.477
Kommune Kujalleq	158	161	133	122	144	139	158	4.425	5.037	4.076	3.631	4.290	5.024	5.287
Kommuneqarfik Sermersooq	363	373	326	338	358	331	320	12.175	11.937	11.423	11.171	11.202	11.033	10.366
Qeqqata Kommunια	222	197	220	198	223	173	177	6.983	5.977	6.862	6.224	5.964	5.135	6.057
Qaasuitsup Kommunια	363	396	369	334	307	348	370	10.766	11.224	10.871	9.863	10.119	11.262	11.768

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/SOD004> aammalu <http://bank.stat.gl/SOD006>

Inatsit tunngavisoq

Ataani isumaginninnermut ikiorsiissutit assigiinngitsut saqqummersitami sammineqartut ikiorserneqarsinnaanermut aammalu inatsimmut tunngaviit atuarneqarsinnaapput. Annertunerusumik paasisaqarnerorusuttut Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfiup nittartagaani <http://naalakkersuisut.gl> – imi isumaginninnermut inatsisinik atuuttunik nalunaarutinillu atuortoqarlunilu aallertoqarsinnaavoq

Pisortanit ikiorsiissutit

Isumaginninnermut ikiorsiissutinik pilersuinnermut, aningaasartuutitut aalajangersimasunut allanillu ikiorserneqarsinnaatitaanermi piumasqaataavoq qinnuteqartoq Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni najugaqartutut allassimanissaa, aammalu

- qallunaatut innuttaassuseqarnissaa
- katissimasuunissaa imaluunniit siornatigut qallunaatut innuttaassusilimmut kateqqanikuusimanissaa, imaluunniit
- nunat tamalaat akornanni kattuffinni isumaqatigiissutit malillugit inunnut qallunaatut innuttaassuseqanngitsunut pisortanilli ikiorsiissutinik pilersuinnermut aningaasartuutinullu aalajangersimasunut Kalaallit Nunaanniinnerminni ikiorserneqarsinnaatitaanissaa

Pisortanit ikiorserneqarsinnaaneq taamaallaat pisarpoq ikiorsiissutit allat pisariaqartitanut naammangippata. Pisortaniilli ikiorsiisarneq pisarpoq Inatsisartut Peqqussutaat nr. 15 20. novembari 2006-imeersoq pisortanit ikiorsiisarneq pillugu, kingornalu 1. aprili 2009-mi allannguuteqarluni atuutilersoq malillugu.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiisarneq pisarpoq suliffissaaleqinermi, napparsimanermi ajutoornermiluunniit isertitaqarunnaarnermi.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit siunertaraat angerlartitaasimasutut allattorsimasut, suliffeqanngitsut sulisinnaatitaasut aammalu napparsimasut nammineq pisuussutiginnngisamik suliffeqannginnermi, angerlartitaanermi napparsimanermilu isertitaqarunnaarsimasut aningaasaqarnikkut ikiorserneqarsinnaanissaat.

Ikiorsiinermilu pineqartup piumasqaatit naammassisimasassai tassaapput:

- 18-ileereersimanissaq imaluunniit pilersuisuunissaq
- Kalaallit Nunaanni inunnut allattorsimaffimmi nalunaarsugaasimanissaq, aammalu
- Qaammatini 13-ini kingullerni akissarsialittut sulisimanissaq aammalu piffissami tassani minnerpaamik akunnerit 182-it sulisimanissaq. Piffissaq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisarfiusoq sulinnermi akissarsiaqarnertut naatsorsuussaangilaq.

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut .

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit annertussusaat, ullormi siullermi suliffeqanngitsutut saaffiginninnermit agguaqatigiissillugu akunnerit sapaatip akunnerini 13-ini kingullerni akissarsialittut suliffiusimasut malillugit naatsorsorneqartarput. Ikiorsiissutillu annerpaamik sapaatip akunnerini 13-ini pisartagarineqarsinnaapput. Ikiorsiissutaasartut minnerpaamik ulluni 14-ini annerpaamillu akunnerni 40-ini isertitanut naatsorsuussaapput

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit akileraarusigassaapput, SIK-mi Naalakkersuinilu isumaqatigiissutit malillugit akit minnerpaat ilinniagaqarsimanningsut 90 procentiinik naleqarlutik.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit Inatsisartut Peqqussutaat nr. 5 1. juuni 2006-imeersoq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit pillugit 1. juuli 2006-imi atuutilersoq malillugu tunniunneqartarput.

Ernereernermi ullormusiat il.il.

Ernereernermi ullormusiaqartitsineq pisarpoq ernisimalluni sulinngiffeqarmermi isertitaqarunnaarsimagaanni.

Ullormusiaqarsinnaatitaaneq akissarsiaqarlutik sulisunut, namminersortunut taakkulu apparisaannut pilersueqataasunut soorlu aalisartunut, piniartunut savaatilinnullu aammalu ilinniagaqarsimallutik naammasserlaanut ilinniarnissamullu ilinniarfinnut aalajangersimasunut qinnuteqarsimasunut atuuppoq. Ullormusiat annertussusaat ilinniagaqarsimanningsut akunnermut aki ilanngaatitaqanngitsoq malillugu annerpaamillu sapaatip akunneranut akunnernut 40-nut annertussusilinnut naleqqussagaavoq.

1.juuli aallarnerfigalugu atuutilersut tassaapput:

- Naartusoq ernivissamut killigititaasumit sapaatip akunneri marluk sioqqullugit erninermi ernereernermilu sulinngiffeqalersinnaatitaasoq
- Anaanaasoq sapaatip akunnerini 15-ini meeqqap inunngorneraniit sulinngiffeqarsinnaatitaanera aammalu aappassaanik amerlanernilluunniit meerartaaqinnermi sapaatip akunnerini 19-ini sulinngiffeqarsinnaatitaanera
- Ataataasup meerartaareernermit sapaatip akunnerini pingasuni sulinngiffeqarsinnaatitaanera
- Angajoqqaajusut, ernereernermi sulinngiffeqareernerup kingorna nammineq aalajangikkamik sapaatip akunnerini 17-ini, meerartaqqissimanermilu sapaatip akunnerini 21-ini (angajoqqaatut sulinngiffeqarnermik taasamik) sulinngiffeqarsinnaatitaaneri

Ernereernermi ullormusiaqartitsineq pisarpoq Inatsisartut Inatsisaat nr. 14 17. decembari 2009-meersoq naartunermi, ernereernermilu sulinngiffeqarnermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqarneq ullormusiaqarnerlu pillugit inatsit malillugu. Peqqussut 1. marsi 2010-imi atuutilerpoq, peqqussummilu nutaami sulinngiffeqarsinnaanerup sivissusaa allannguuteqanngilaq.

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut .

Nalunaarsuutit tunngaviusut – aammalu suliarineri

Kommunit nalunaarsuiffiannit tigusat

Isumaginninnermut nalunaarsuutit tunngaviusut kommunit nalunaarsuiffianninngaanneerput. Nalunaarsuutit Kommunit akuerisaannik KIMIK IT A/S-imit tiguneqarput. Isumaginninnermut naatsorsuutit allattorsimaffiat aammalu nalunaarsuutit tunngaviusut qulequttani tulliuttuni taaneqartut Datatilsynet-mit akuerineqarlutik nassuiarneqarput.

Uuttuutit tigussaasut

Isumaginninnermut tunngasuni naatsorsuutini uuttuutit pingaarnerit tassaapput:

- Inuup normua
- Ikiorssiissut (ikiorssiissutip suunera aammalu aningaaserivimmi konto normu)
- Ikiorssiissutit tighunerini ulloq (ulloq, qaammat aammalu ukioq)
- Ikiorssiissutit annertussusaat (aningaasat amerlassusaat koruuninngorlugit)

Kisitsisitigut paasissutissat aaqqissuunneri

Nalunaarsuutit tunngaviusut allaffissorluni nalunaarsuiffinninngaanneerput, kisitsisitigullu paasissutissiinnermut atortussiatut ineriartortitaanatik, taamaattumillu nalunaarsuutit tunngaviusut suliaareqqillugit misissorlugillu suliaapput.

Nalunaarsuutininik misissuineq

Ikiorserneqarsimasut allattorsimaffianni ilaasut ikiorserneqareernerup kingorna ikiorssiissutinik utertitsisimasut (ikiorssiissutigineqartunik taarsiisimasut), kukkunermilluunniit allattorsimaffiimiittut naatsorsuutitut ilaangillat. Inuup normui atorsinnaangitsut nakkutiginnilluni misissuineri peerneqarput. Kommunit naatsorsuutaannit aammalu kommunini tapiissutigineqarsimasut naatsorsuutaannit uani saqqummersitami annikitsumik allaanerussuteqartoqarnera nalunaarsuutininik atorineqartunik misissuinerup takutippaa.

Kommunit naatsorsuuseriviini kisitsisinilu paasissutissani saqqummiunneqartuni ikiorssiinerit ukiup siuliani pisut ilaasinnaapput; soorlu ikiorssiinerup pereerneratigut akiliinerit akinut malittarisassaliorsimanerup kinguneratigut pisimasut, taamaattumillu aningaasat amerlassusaat akinik malittarisassaliorsimanerup kingunerisaanit ikiorseereernermi akiliisimanertut nalilersukkat 500 kr.-t ataallugit annertussusillit piaarneqarput. Pisortanit ukiup ingerlanerani ikiorserneqarsimasut naatsorsuineri 500 kr.-nik anginermilluunniit ikiorserneqarsimasut naatsorsuutini killigititaapput, suliffeqanngikkallarnermilu aammalu ernereernermi ullormusianut il.il 1.000 kr.-it killigititaallutik.

Periaaseq

Kommunit nalunaarsuiffiannit tingusat

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasumik ikiorsiissutinut tunngasut paasissutissat kommunit nalunaarsuiffiannit Winformatik-imik taaneqartumit tigusaapput. Nalunaarsuutit Kommunit akuerisaannik KIMIK IT A/S-imit tiguneqarput. Isumaginninnermut naatsorsuutit allattorsimaffiat aammalu quleqeputtani nassuiarneqartuni nalunaarsuutit tunngaviusut Datatilsynet-imit akuerisaapput.

Inuit amerlassusaannik killiliineq

Kisitsisini paasissutissani matumani pineqartut tassaapput Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuiffiani inuit ukiup naanerani Kalaallit Nunaanni kommunini najugaqartutut allattorsimasut. Inuit nalunaarsuiffianni sumiiffimmi najugaqartutut allaqqasoq tassani najugaqartutut naatsorsuussaavoq, inuillu allattorsimaffianni sumiiffimmi najugaqartutut naatsorsorneqarsimaneq kommunit naatsorsuuserisarfiani allami najugaqartutut allaqqasinnaalluni.

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut ikiorsiissutaasartut annertussusaat ikiorsiissutillu tunniunneqartut amerlassusaat malillugit killilerneqarput. Ikiorserneqartoq ukiup ingelanerani 500kr.-t ataallugit pisortanit ikiorsiissutinik pisartagalik naatsorsuutini ilaanngilaq. Suliffeqanngikkallarnermi aammalu ernereermermi il.il. ullormusialinnut 1.000 kr. killigitinneqarpoq. Taamatut killiliinermeri malittarisassanut allannguinerup kinguneru naatsorsuutininut ilaannginnissaat isumannaarniarneqarpoq.

Kisitat inerneru aammalu kisitat ataatsimut inerneru

Tabelit ilaanni ikiorsiissutinut pisartut amerlassusaannut kisitsisit inerneru nuna tamakkerlugu ikiorserneqartartut amerlassusiattut inerneqanngillat, tamannalu ikiorsiissutinik akileraarutaasussanik pisartut saniatigut aamma akileraarutaasussaannngitsunik pisortanit ikiorserneqartarnerannik pissuteqarsinnaavoq. Naatsorsuutinili ikiorserneqartartut amerlassusaat ikiorsiissutit suunerini pineqartuni assigiinngitsuni tamarmik naatsorsuutini ilaapput, nunali tamakkerlugu naatsorsuutini inummik ataatsimik naleqarlutik ikiorsiissutinik pisartutut naatsorsorneqarput.

Pisortanit ikiorsiissutit, akileraarusigassaannngitsut: Utertitsinissamut pisussaataaneq

Ikiorserneqartartunut naatsorsuutit aammalu pisortat ikiorsiissutaasa akileraarutaasussaannngitsut amerlassusaannik taasatut naatsorsuutit, pisortat ikiorsiissutaanik taarserneqartussanik ilaqanngillat; pineqartut pillugit kommunit assigiinngitsunik nalunaarsuariaaseqartarnerat pissutigalugu.

Ukiut

Ukiumi pineqartumi decembarip naanerani ukiorisat malillugit naatsorsorneqarput.

Naatsorsuutinit allanit allaanerit

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut .

Naatsorsueqqissaartarfik ukiuni arlalinni ”Isumaginninnermut ikiorsiissutinik pisartut 20xx”-imik taallugu saqqummersitsisarpoq. Naatsorsuutinilu ikiorsiissutinik pisartut ikiorsiissutit amerlassusaat ukiullu naanerani najugarisaq apeqqutaatinnagit ilaatinneqartarput. Ataani tabel 1-imi aammalu tabel 2-mi takuneqarsinnaapput naatsorsuutit qanganitsat nutaallu assigiinngissutaat.

Tabel 1-imi takutinneqarput utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut amerlassusaannut piffissami 2009-mit 2015-imut naatsorsueriaatsit qanganitsat nutaallu assigiinngissutaat. Piffissami pineqartumi pisortanit ikiorserneqartartut amerlassusaanni nikingassut 7,8 aammalu 9,8 procentit akornanniippoq. Piffissamilu ikiorsiissutaasartut amerlassusiisa agguaqatigiissinnerat tabel 2 malillugu 2,4 aammalu 3,8 procentit akornanniilluni.

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik ikiorserneqartartut amerlassusaanni allannguutit piffissami 2009-mit 2015-imut 5,6 aammalu 8,3 procentit akornanniippup, ikiorsiissutillu amerlassusaannut 1,5 aammalu 2,9 procentit akornanniilluni.

2013 missaanit ernereermermi il.il. ullormusiiallit nikingassutaat 1,8 aamma 3,8 procentit akornanniippoq. 2013-imilu ernereermermi ullormusiiallit amerlassusaanni nikingassut 21,1 procentimiilluni. Ullormusiiallit amerlassusaat ukiumi pineqartumi nikingassutaat 2,1 procentiinnarmiippoq ukiunilu 2012-imi 2014-imilu nikingassutsip qaffasissusaannut naleqqiunneqarsinnaalluni. Tamatuma paasinarsisippaa pisartagaqartut aaqqissuuteqqinneqarsimanerat, aningaasat amerlassusaat 1.000kr.-nik minnerusimammata.

Tabel 1. Naatsorsuutit qanganitsat nutaallu sanilliunnerat, pisartagallit amerlassusaat

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
-----Periaaseq qanganisaq							
Pisortanit ikiorsiissutit, katillugit	7.748	8.302	8.596	8.653	8.686	8.606	7.796
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, katillugit	3.777	3.521	3.632	3.374	3.317	3.254	3.350
Eneerernermi ullormusiat il.il.	1.126	1.155	1.079	1.023	1.308	1.030	1.062
-----Periaaseq nutaaq							
Pisortanit ikiorsiissutit, katillugit	7.052	7.491	7.838	7.980	8.008	7.889	7.111
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, katillugit.	3.465	3.234	3.406	3.163	3.094	3.073	3.099
Eneerernermi ullormusiat il.il.	1.106	1.127	1.048	992	1.032	991	1.025
-----Allannguut procentinngorlugu							
Pisortanit ikiorsiissutit, katillugit	-9,0	-9,8	-8,8	-7,8	-7,8	-8,3	-8,8
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, katillugit.	-8,3	-8,2	-6,2	-6,3	-6,7	-5,6	-7,5
Eneerernermi ullormusiat il.il.	-1,8	-2,4	-2,9	-3,0	-21,1	-3,8	-3,5

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut .

Tabel 2. Naatsorsuutit qanganisat nutaallu sanilliunnerat, aningaasat tunniunneqartut amerlassusaat (1.000 kr.)

	2009	2010	2011	2012	2013	2015	
	-----Periaaseq qanganisaaq						
Pisortanit ikiorsiissutit, katillugit	106.915	120.656	131.543	143.939	156.199	166.837	136.173
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, katillugit	42.351	39.804	46.741	41.999	40.496	42.667	41.430
Eneereernermi ullormusiat il.il.	34.623	34.471	33.649	31.740	32.276	33.238	34.276
	-----Periaaseq nutaaq						
Pisortanit ikiorsiissutit, katillugit	104.317	116.096	128.345	139.793	151.777	162.366	132.574
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, katillugit	41.227	38.665	45.872	41.185	39.713	42.012	40.546
Eneereernermi ullormusiat il.il.	34.349	34.175	33.232	30.889	31.575	32.453	33.477
	-----Allannguut procentinngorlugu						
Pisortanit ikiorsiissutit, katillugit	-2,4	-3,8	-2,4	-2,9	-2,8	-2,7	-2,6
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, katillugit	-2,7	-2,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,5	-2,1
Eneereernermi ullormusiat il.il.	-0,8	-0,9	-1,2	-2,7	-2,2	-2,4	-2,3

Kommunit najugaqarfiillu

1. januaari 2009 aallarnerfigalugu kommunit 18-t kommunerujussuarut sisamangortinneqarput. Uani saqqummersitami kommunit immikkoorneri siulliit atorineqarput najugaqarfinnik taaneqarlutik. Najugaqarfinnik taasani illoqarfik pingaarneq nunaqarfiilu ilanngullugit, aammalu savaateqarfiit naatsorsuussaapput. Ataani takuneqarsinnaapput kommunit najugaqarfiillu pineqartut immikkoortiterneri.

Takussutissaq 8. Kommunit najugaqarfiillu

Kommuni	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommuniarua	Qaasuitsup Kommuniarua
Najugaqarfik	Nanortalik Qaqortoq Narsaq	Ivittuut Paamiut Nuuk Tasiilaq Illoqqortoormiut	Maniitsoq Sisimiut	Kangaatsiaq Aasiaat Qasigiannugit Ilulissat Qeqertarsuaq Uummannaq Upernavik Qaanaaq

---

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke

.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn

Eventuel henvendelse

Jón Anton Sigurjónsson

E-mail: jasi@stat.gl

Utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisartut .

. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Isumaginninnermut tunngasut

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

